

CRNA GORA
UPRAVA ZA STATISTIKU

METODOLOGIJA

ISTRAŽIVANJA O ZAPOSLENIMA I ZARADAMA ZAPOSLENIH

82	METODOLOŠKO UPUTSTVO	82
-----------	-----------------------------	-----------

Podgorica, jul 2019. godine

Sadržaj

I Statistika zarada	2
Mjesečno istraživanje o zaposlenima i zaradama zaposlenih (RAD – 1)	2
Uvodne napomene.....	2
I Pravni osnov za sprovođenje statističkog istraživanja	3
II Metodološke osnove	3
2.1 Cilj istraživanja	3
2.2 Izveštajne jedinice	3
2.3 Izvor podataka.....	3
2.4 Izbor i obuhvat izvještajnih jedinica	4
2.5 Prikupljanje podataka	4
2.6 Definicija	4
2.7 Metod izračunavanja prosječnih zarada	5
2.8 Vrste podataka koje objavljuje Uprava za statistiku Crne Gore.....	5
2.9 Diseminacija.....	5
Uputstvo za popunjavanje (obrazac RAD-1).....	6
II Statistika zaposlenosti.....	9
Uvodne napomene.....	9
I Pravni osnov za sprovođenje statističkog istraživanja	9
II Metodološke osnove	9
2.1 Cilj istraživanja	9
2.2 Obuhvatnost.....	9
2.3 Definicije	9
2.4 Vrste podataka koje objavljuje Uprava za statistiku Crne Gore.....	10
2.5 Diseminacija.....	10

I STATISTIKA ZARADA

Mjesečno istraživanje o zaposlenima i zaradama zaposlenih (RAD – 1)

Uvodne napomene

Podaci o visini, kretanju i strukturi zarada zaposlenih obezbjeđivani su istraživanjima na nepunim mjesečnim obuhvatima izvještajnih jedinica svih oblika svojine.

Do 1992. godine statistika je računala prosječne neto zarade isplaćene za mjesec, dijeleći masu zarada isplaćenih za izvještajni mjesec sa brojem zaposlenih na koje su se te isplate odnosile.

Početakom 90-ih, ovaj metodološki pristup računanju i prikazivanju prosječnih neto zarada isplaćenih za mjesec doveden je u pitanje, jer je usled dobro poznatih dešavanja u ekonomskoj sferi dolazilo do poremećaja u dinamici isplate zarada.

Od januara 1992. godine prelazi se na računanje prosječnih zarada isplaćenih u mjesecu, a po isplaćenom radniku.

Od 1997. godine (prema uputstvu nekadašnjeg Saveznog zavoda za statistiku, od 21. februara 1997. godine) prosječne bruto i neto zarade izračunavaju se tako što se masa zarada isplaćenih u izvještajnom mjesecu dijeli sa brojem zaposlenih na kraju izvještajnog mjeseca, prema podacima kadrovske evidencije. Podaci o prosječnim zaradama odnose se na sve zaposlene koji su radili u izvještajnom mjesecu, bez obzira na to da li su svi oni u tom mjesecu zaradu i primili.

Od januara 2007. godine prosječne zarade izračunavaju se tako što se masa isplaćenih zarada dijeli sa brojem zaposlenih koji su primili zaradu u tom mjesecu. Podaci o prosječnim zaradama prikazuju zarade isplaćene u tom mjesecu bez obzira na koji period se zarade odnose.

U sistemu praćenja zaposlenih i zarada zaposlenih, do 2001. godine bila je korišćena Jedinствена klasifikacija djelatnosti, a od 2001. godine koristi se Klasifikacija djelatnosti koja za osnov ima standard Evropske unije: NACE, rev.1 dok se od 2012. godine koristi klasifikacija djelatnosti NACE rev.2.

U skladu sa Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/2001, 12/2002, 37/2004, 29/2005, 78/2006 i 4/2007 i "Sl. list CG", br. 86/2009, 40/2011, 14/2012, 6/2013, 62/2013, 60/2014, 79/2015 i 83/2016) i podzakonskih akata koji slijede iz pomenutog zakona, definicija pojma zarade promijenjena je 1. jula 2002.godine. Od tada se pojam zarade vezuje za bruto zaradu.

I Pravni osnov za sprovođenje statističkog istraživanja

Sprovođenje statističkog istraživanja Izvještaj o zaposlenim i zaradama (platama) zaposlenih sprovodi se na osnovu Programa zvanične statistike 2019 - 2023.godine ("Sl. list CG", 7/19) popunjavanjem statističkog obrasca Rad-1 sa mjesečnom dinamikom odnosno periodikom.

II METODOLOŠKE OSNOVE

2.1 Cilj istraživanja

Cilj istraživanja o zaradama zaposlenih jeste da se obezbijede pouzdani podaci o veličini, strukturi i kretanju prosječnih zarada – po djelatnostima, za Crnu Goru i po opštinama.

2.2 Izvještajne jedinice

Jedinice posmatranja i izvještajne jedinice statističkog istraživanja "Mjesečni izveštaj o zaposlenima i zaradama zaposlenih" (obrazac RAD – 1) jesu preduzeća, ustanove, zadruge ili druge organizacije, kao i njihove jedinice u sastavu, bez obzira na oblik svojine (privatna, zadružna, mješovita i državna), djelatnost i pravni status (da li su ili nijesu u procesu likvidacije, stečaja ili osnivanja), i to po organizaciono-teritorijalnom principu, počev od nivoa opštine.

Ukoliko preduzeće ili druga organizacija ima jedinice (djelove) u sastavu koje se bave djelatnošću drugačijom u odnosu na djelatnost matične organizacije (nezavisno od opštine gdje su locirane) ili koje se nalaze van opštine sjedišta matične organizacije (nezavisno od djelatnosti kojom se bave), onda su te jedinice, takođe, jedinice posmatranja, jer podnose poseban izvještaj, prema djelatnosti kojom se bave, odnosno prema opštini na kojoj su locirane.

2.3 Izvor podataka

Kao osnov za dobijanje podataka o zaradama služi postojeća finansijsko-knjigovodstvena dokumentacija, kao i dokumentacija kadrovske službe, koju vode izvještajne jedinice, a u skladu sa Zakonom o evidencijama u oblasti rada i zapošljavanja ("Sl. list RCG", br. br. 69/2003, "Sl. list Crne Gore" br. 73/10, 40/11, 45/12).

Na osnovu ove dokumentacije, izvještajne jedinice, do 5-og u mjesecu za prethodni mjesec, dostavljaju područnim odeljenjima Uprave za statistiku popunjene obrasce RAD – 1 koji iste do 7-og u mjesecu za prethodni mjesec dostavljaju Upravi za statistiku.

2.4 Izbor i obuhvat izvještajnih jedinica

Osnovni skup izvještajnih jedinica čine: preduzeća, ustanove, organizacije i zadruge i njihove teritorijalno izdvojene jedinice, uvedene u Statistički poslovni registar.

Princip koji je usvojen za izbor jedinica u nepotpun obuhvat jeste princip veličine organizacije – prema broju zaposlenih. Jedinice su birane prema veličini, od većih ka manjim, s tim što se, u slučaju da organizacija prestane sa radom, izbor nove jedinice vrši iz osnovnog skupa, u skladu sa karakteristikama jedinice koja se zamjenjuje. Statističkim istraživanjem o zaradama zaposlenih su obuhvaćene izvještajne jedinice koje imaju 10 i više zaposlenih prema Statističkom poslovnom registru.

Nijesu obuhvaćeni zaposleni u privatnim radnjama i slobodnim profesijama, tako da unutar podataka o prosječnim zaradama nedostaju podaci o njihovim isplatama.

Mjesečni obuhvat jedinica predstavlja cjelinu za Crnu Goru, bez obzira na broj izvještajnih jedinica i broj zaposlenih – po teritorijalnim djelovima.

Mjesečno istraživanje (RAD – 1) sprovodi se na nepotpunom obuhvatu od oko 3.000 izvještajnih jedinica.

2.5 Prikupljanje podataka

Podaci o zaposlenima i zaradama zaposlenih prikupljaju se u mjesečnoj periodici. Koristi se upitnik: [RAD – 1](#).

Upitnikom za mjesečno istraživanje prikupljaju se podaci o broju zaposlenih na kraju izvještajnog mjeseca, prema kadrovskoj evidenciji, o broju zaposlenih koji su primili zaradu u izvještajnom mjesecu, o masi zarada i masi poreza i doprinosa isplaćenih na teret zaposlenih u izvještajnom mjesecu. Ukupan broj plaćenih časova rada zaposlenih koji su primili zaradu i broj zaposlenih prema kadrovskoj evidenciji.

Upitnike popunjene na osnovu evidencija o isplati zarada i na osnovu kadrovske evidencije izvještajne jedinice, do 5-og u mjesecu za prethodni mjesec, dostavljaju područnim odjeljenjima Uprave za statistiku, nadležnima za prikupljanje podataka za svoju teritoriju. Izvještaji se dostavljaju Upravi za statistiku do 7-og u mjesecu gdje se vrši računska i logička kontrola, kao i konačna obrada podataka koji se saopštavaju 30-og u mjesecu za prethodni mjesec.

Podaci dobijeni od preduzeća, ustanova, zadruga ili drugih organizacija predstavljaju službenu tajnu i ne mogu se objavljivati, već se oni agregiraju na određenim klasifikacionim nivoima, i tek onda mogu biti dostupni korisnicima.

2.6 Definicija

Zarada zaposlenog, u smislu člana 78. Zakona o radu ("Sl. list Crne Gore" br. 49/2008, 26/2009, 88/2009, 26/2010, 59/2011, 66/2012, 31/2014, 53/2014 i 4/2018) i Zakona o izmjenama i dopunama zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (Sl. list Crne Gore" br. 13/2007, 79/2008, 86/2009, 78/2010, 40/2011, 14/2012, 62/2013, 8/2015 i 22/2017), je bruto zarada koja obuhvata zaradu za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja koja podliježu plaćanju poreza na dohodak fizičkih lica, utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, osim otpremnina, solidarnih i socijalnih pomoći, naknada za odvojeni život i jubilarnih nagrada.

2.7 Metod izračunavanja prosječnih zarada

Podaci o isplaćenim zaradama (platama) prikupljaju se od 1963. godine. Metodološki osnovi ovog istraživanja bili su usaglašeni sa međunarodnim standardima, jedinice izabranog uzorka bile su postojane, a prosječna zarada se izračunava tako što se ukupno isplaćena masa za mjesec dijeli sa brojem zaposlenih na koje su se odnosile izvršene isplate. Od 1965. godine do kraja 1991. godine prosječna zarada izračunavala se tako što se masa isplaćenih zarada dijeli sa brojem radnika koji su primili tu zaradu za dati mjesec. Od 1991. godine, kod velikog broja izvještajnih jedinica dolazi do poremećaja u dinamici isplate, što je uticalo na to da se prikupljanje podataka o isplaćenim zaradama vrši u mjesecu. Od januara 1997. godine, a prema uputstvu nekadašnjeg Saveznog zavoda za statistiku, (od 21.februara 1997. godine), prosječne zarade izračunavaju se tako što se masa zarada isplaćenih u izvještajnom mjesecu dijeli sa brojem zaposlenih na kraju izvještajnog mjeseca, prema podacima kadrovske evidencije. Podaci o prosječnim zaradama odnose se na sve zaposlene koji su radili u izvještajnom mjesecu, bez obzira na to da li su svi oni u tom mjesecu zaradu i primili.

Od januara 2007. godine prosječne zarade izračunavaju se tako što se masa isplaćenih zarada dijeli sa brojem zaposlenih koji su primili zaradu u tom mjesecu. Podaci o prosječnim zaradama prikazuju zarade isplaćene u tom mjesecu bez obzira na koji period se zarade odnose.

2.8 Vrste podataka koje objavljuje Uprava za statistiku Crne Gore

Mjesečno se objavljuju podaci o prosječnim zaradama za Crnu Goru ukupno i po sektorima djelatnosti, po NACE Rev 2 klasifikaciji djelatnosti, i po opštinama ukupno .

Svakog mjeseca objavljuju se sljedeći indeksi nominalnih i realnih zarada – po sektorima djelatnosti:

- tekući mjesec na prethodni mjesec;
- tekući period na isti period prethodne godine;

Nominalni indeks izračunava se upoređivanjem nominalnog iznosa prosječne zarade u tekućem mjesecu sa nominalnim iznosom prosječne zarade u određenom baznom periodu.

Realni indeks predstavlja odnos između indeksa nominalnih zarada bez poreza i doprinosa i indeksa potrošačkih cijena u odgovarajućem periodu.

2.9 Diseminacija

Podaci o prosječnim zaradama mjesečno se objavljuju u saopštenjima: "Prosječne zarade (plate) u Crnoj Gori" po sektorima djelatnosti, i "Prosječne zarade (plate) u Crnoj Gori po opštinama.

Podaci o prosječnim zaradama se objavljuju u "[Mjesečnom statističkom pregledu](#)".

[Mjesečna saopštenja](#) objavljuju se u elektronskoj formi na sajtu Uprave za statistiku.

Podaci o prosječnim zaradama objavljuju se godišnje, u sljedećim publikacijama: "[Statistički godišnjak](#)" i "[Crna Gora u brojkama](#)".

Prosječne zarade i indeksi prosječnih zarada objavljuju se: na nivou države – ukupno, i na nivou opštine. Prosječne zarade i indeksi prosječnih zarada objavljuju se za sektore i oblasti djelatnosti.

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE (OBRAZAC RAD-1)

Mjesečni izvještaj o zaposlenima i zaradama zaposlenih na obrascu RAD-1, podnose privredna društva i njihove jedinice u sastavu, ustanove, i druge organizacije u svim oblicima svojine po organizacionom teritorijalnom principu na nivou opštine.

Ukoliko privredno društvo, ustanova ili druga organizacija ima jedinice u sastavu van opštine svog sjedišta ili se bave drugom djelatnošću u odnosu na matičnu firmu i drugu organizaciju (nezavisno od opštine u kojoj se nalaze) u izvještaju ne prikazuju podatke za ove jedinice, jer su iste obavezne da dostavljaju poseban izvještaj statističkom organu na čijoj se teritoriji nalaze. Ukoliko ovakva jedinica ne raspolaže potrebnim podacima, matična firma ili druga organizacija u čijem sastavu se nalazi, dužna je da joj obezbijedi potrebne podatke za sastavljanje ovog izvještaja.

Izvještaj RAD-1 popunjava se u dva primjerka od kojih jedan ostaje podnosiocu izvještaja, a drugi dostavlja Upravi za statistiku.

1. Podaci o jedinici za koju se podnosi izvještaj (preduzeće, ustanova, zadruga, organizacija, jedinica u sastavu):

a) Naziv (firma)

Upisati potpun i tačan naziv preduzeća, ustanove, zadruga ili organizacije onako kako se vodi u statističkom poslovnom registru. U slučaju da se radi o jedinici u sastavu koja se bavi drugom djelatnošću ili se nalazi u drugoj opštini u odnosu na matičnu organizaciju, treba upisati tačan naziv matične organizacije, a zatim naziv jedinice u sastavu.

b) Matični broj jedinstvenog registra

Upisuju se svih osam cifara matičnog broja Statističkog poslovnog registra.

Redni broj jedinice u sastavu, upisuje se onako kako se vodi u Jedinstvenom registru preduzeća i ustanova i odnosi se samo na jedinice u sastavu. U slučaju kada se izvještaj podnosi za matičnu firmu, ne odgovara se na ovo pitanje (ostavlja se prazno).

c) Oblik organizovanja

Upisuje se oblik organizovanja preduzeća, ustanove, zadruga ili organizacije, onako kako se vodi u Statističkom poslovnom registru.

d) Oblik svojine

Upisuje se jedan od oblika svojine, a odgovor može biti : privatna, državna, mješovita i bez oznake svojine.

e) Porijeklo kapitala

Upisati porijeklo osnivačkog kapitala. Odgovor može biti: domaći, strani, mješoviti ili bez oznake porijekla kapitala.

f) Opština, Mjesto, ulica i telefon

Upisuje se petocifreni matični broj koji odgovara upisanom nazivu opštine u Izvještaju, prema važećem Jedinstvenom registru prostornih jedinica.

2. Djelatnosti (podgrupa)

Upisuje se petocifrena šifra djelatnosti po Nace Rev.2 klasifikaciji.

Tabela 1. Zarada zaposlenih isplaćena u mjesecu (u eurima)

U prvom redu tabele upisuje se **iznos zarade u bruto iznosu isplaćene u izvještajnom mjesecu**. Zarada u bruto iznosu predstavlja zbir iznosa zarada bez poreza i doprinosa (u neto iznosu) i iznosa koji se uplaćuje na ime poreza i doprinosa.

U drugom redu tabele "**Porezi na teret zaposlenog**" upisuje se ukupan iznos porez na teret zaposlenih za izvještajni mjesec. Porez na teret poslodavca se ne uključuju.

U trećem redu tabele "**Doprinosi na teret zaposlenog**" upisuje se ukupan iznos doprinosa na teret zaposlenih za izvještajni mjesec. Doprinosi na teret poslodavca se ne uključuju.

U četvrtom redu tabele "**Zarada bez poreza i doprinosa**" upisuje se ukupan iznos zarada bez poreza i doprinosa isplaćenih u izvještajnom mjesecu. Zarada bez poreza i doprinosa jednaka je razlici Zarade, poreza na teret zaposlenih i doprinosa na teret zaposlenih.

U petom redu tabele "**Broj zaposlenih na koje se odnosi isplata**" upisuje se broj zaposlenih na koje se odnose isplate u izvještajni mjesec.

U šestom redu tabele "**Ostale naknade, pomoći i nagrade** (otpremnine, solidarne i socijalne pomoći, naknade za odvojeni život i jubilarne nagrade) upisuje se ukupan iznos navedenih stavki u bruto iznosu.

U sedmom redu tabele "**Broj zaposlenih na koje se odnose ostale naknade, pomoći i nagrade**" upisuje se broj zaposlenih na koje se odnose ove isplate.

U osmom redu tabele "**Broj zaposlenih koji su primili minimalnu zaradu**" upisuje se broj zaposlenih koji su primili minimalnu zaradu.

Minimalna zarada zaposlenog za standardni učinak i puno radno vrijeme (176 časova u mjesecu) ne može biti niža od 30% prosječne zarade u Crnoj Gori u prethodnom polugodištu. (član 80 Zakona o radu, "Službeni list CG" 49/08 i član 10 Opšteg kolektivnog ugovora "Službeni list CG" 65/10).

U devetom redu tabele "**Datum isplate**" upisuje se datum kada je izvršena isplata.

Tabela 2 " Plaćeni časovi rada u mjesecu"

U prvom redu tabele se upisuje **ukupan broj plaćenih časova rada zaposlenih koji su primili zaradu**.

Broj plaćenih časova rada **obuhvata**: izvršene časove rada (časovi izvršeni u redovnom radnom vremenu i prekovremeni časovi) i neizvršeni a plaćeni časovi u pravnom licu (godišnji odmor, praznici i neradni dani, bolovanje kraće od 60 dana i drugi plaćeni a neizvršeni časovi).

Broj plaćenih časova rada **ne obuhvata**: neizvršene časove rada plaćene izvan pravnog lica (časovi bolovanje dužeg od 60 dana, časovi porodiljskog bolovanja, časovi skraćenog radnog vremena roditelja).

U drugom redu tabele upisuje se **broj časova godišnjeg odmora** zaposlenih u izvještajnom mjesecu.

U trećem redu tabele upisuje se **broj časova bolovanja zaposlenih koja idu na teret poslodavca (do 60 dana)**.

U četvrtom redu tabele upisuje se **broj časova državnih praznika i neradnih dana utvrđenih zakonom** zaposlenih u izvještajnom mjesecu.

U petom redu tabele upisuje se **broj časova ostalih plaćenih a neizvršenih časova rada** zaposlenih u tom izvještajnom mjesecu.

Ostali plaćeni a neizvršeni časovi rada obuhvataju: plaćeno odsustvo u skladu sa Zakonom o radu (sklapanje braka, rođenje djeteta, teža bolest ili smrt člana porodice, itd..)

U šetom redu tabele upisuje se **broj izvršenih (efektivnih) časova rada** zaposlenih u izvještajnom mjesecu.

Izvršeni časovi rada uključuju stvarno odrađene časove rada (efektivne časove) u punom radnom vremenu, u radnom vremenu kraćem od punog i dužem od punog radnog vremena, uključuju plaćene časove čekanja, zastoja i prekida u radu za koji nisu odgovorni zaposleni.

Ukoliko poslovni subjekt nije imao isplatu zarada, u izvještajnom mjesecu se ne iskazuju časovi rada.

Tabela 3 “ Zaposleni prema podacima kadrovske evidencije”

U prvom redu tabele upisuje se broj zaposlenih na kraju prethodnog izvještajnog mjeseca prema podacima kadrovske evidencije. U ukupnom broju zaposlenih prema podacima kadrovske evidencije uključuju se i pripravnici. Upisuje se ukupan broj zaposlenih i od toga broj žena.

U drugom redu tabele upisuje se broj zaposlenih koji je došao tokom izvještajnog mjeseca. Upisuje se ukupan broj zaposlenih i od toga broj žena.

U trećem redu tabele upisuje se broj zaposlenih koji je otisao tokom izvještajnog mjeseca. Upisuje se ukupan broj zaposlenih i od toga broj žena.

U četvrtom redu se upisuje broj zaposlenih na kraju izvještajnog mjeseca. Upisuje se ukupan broj zaposlenih i od toga broj žena.

“Napomena” Ovdje treba upisati posebna zapažanja u odnosu na podatke u Izvještaju, u slučajevima drastičnih izmjena u podacima, neraspoloživosti i slično.

U slučaju da izvještajna jedinica isplati i zaostale zarade za prethodni period, obavezno upisati, u napomeni, za koje mjesece je isplaćena razlika koja se sadržana u prikazanom iznosu isplaćenih zarada u Izvještaju.

Slučaj da izvještajna jedinica **nije izvršila isplatu zarada**, takođe, **obavezno upisati u napomeni**.

Izvještaj potpisuju radnik odgovoran za popunjavanje Izvještaja i rukovodilac preduzeća, ustanove, organizacije ili jedinice u sastavu, na koju se odnosi Izvještaj, za mjesec.

[Mjesečni izveštaj o zaposlenima i o zaradama zaposlenih \(Obrazac Rad-1\)](#) je objavljen na sajtu Uprave za statistiku.

II STATISTIKA ZAPOSLENOSTI

Uvodne napomene

Podaci o godišnjem i mjesečnom broju zaposlenih dobijaju se na osnovu evidencija koje su regulisane Zakonom o evidencijama u oblasti rada i zapošljavanja ("Sl. list RCG", br. br. 69/2003, "Sl. list Crne Gore" br. 73/10, 40/11, 45/12), a vode se u Centralnom registru Poreske uprave (CRPO), koje Uprava za statistiku redovno preuzima od istih.

I Pravni osnov za sprovođenje statističkog istraživanja

Sprovođenje statističkog istraživanja o zaposlenima sprovodi se na osnovu Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list CG", br.18/2012), Programa statističkih istraživanja od 2019 - 2023. godine ("Sl.list CG", br.7/19) i Godišnjeg plana zvanične statistike za 2019. godinu ("Sl.list CG", br.9/19).

II METODOLOŠKE OSNOVE

2.1 Cilj istraživanja

Cilj mjesečnog istraživanja o zaposlenima jeste objezbeđivanje pouzdanih i relevantnih podataka o broju, dinamici i strukturi zaposlenih, na nivou sektora djelatnosti, u mjesečnoj periodici kao i na nivou opština - ukupno.

2.2 Obuhvat

Ovim evidencijama obuhvaćeni su zaposleni u preduzećima, ustanovama i organizacijama svih oblika svojine kao i strani državljani zaposleni u našoj zemlji. Podatak koji Monstat objavljuje predstavlja ukupan broj zaposlenih u koji ulaze osiguranici zaposleni i osiguranici koji obavljaju samostalnu djelatnost i nalaze se u bazi Poreske uprave.

Razvrstavanje zaposlenih po djelatnostima vrši se od 2001. godine, na osnovu Klasifikacije djelatnosti koja za osnov ima standard Evropske unije: NACE, rev.1, od 2012. godine po klasifikaciji djelatnosti NACE rev.2.

2.3 Definicije

Pod pojmom zaposleni podrazumijevaju se sva lica koja imaju zasnovan radni odnos sa preduzećem, ustanovom ili organizacijom ili individualnim poslodavcem bez obzira da li su radni odnos zasnovali na neodređeno ili određeno vrijeme i da li rade puno ili kraće od punog radnog vremena. Od 1. januara 2009. godine u ukupan broj zaposlenih u Crnoj Gori ulaze i zaposleni stranci na osnovu čl.1 Zakona o zapošljavanju i radu stranaca ("Sl.list CG", br. 22 od 02.04.2008. godine), a stupio na snagu 01. januara 2009. godine, stranac se može zaposliti, odnosno, raditi u Crnoj Gori pod uslovima utvđenim zakonom, kolektivnim ugovorom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorom i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava"

2.4 Vrste podataka koje objavljuje Uprava za statistiku Crne Gore

Mjesečno se objavljuju podaci o broju zaposlenih za Crnu Goru ukupno i po sektorima djelatnosti, po NACE Rev 2 klasifikaciji djelatnosti i po opštinama ukupno.

2.5 Diseminacija

Podaci o broju zaposlenih mjesečno se objavljuju u "[Mjesečnom statističkom pregledu](#)", kao i u elektronskoj formi na sajtu Uprave.

Podaci o broju zaposlenih objavljuju se na godišnjem nivou u publikaciji: "[Statistički godišnjak](#)".

Izdaje i štampa Uprava za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV proleterske 2 (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Metodologiju pripremio:

Odsjek statistike tržišta rada

e-mail: contact@monstat.org